Algebra II (ISIM), lista 1 (14.10.2020).

Symbolem — oznaczone będą ćwiczenia do samodzielnego wykonania, bez omawiania na zajęciach (chyba że na życzenie studentów). Wszystkie działania są (domyślnie) binarne. G oznacza zazwyczaj grupę.

Teoria: Działanie w zbiorze: definicja, własności działań (łaczność, przemienność, rozdzielność, element neutralny). Struktura algebraiczna, izomorfizm i homomorfizm struktur. Epi-, mono-, izo-, endo- i automorfizm. Podstruktura. Generowanie podstruktury. Indukowanie struktury (działania).

Grupa i grupa abelowa: definicja, podstawowe własności, notacja multyplikatywna i addytywna. Rząd grupy. Podgrupa: definicja, podstawowe własności, charakteryzacja podgrupy jako podstruktury. Przykłady grup: grupa czwórkowa Kleina K_4 , n-ta grupa dihedralna D_n , n-ta grupa symetryczna S_n . Grupa automorfizmów struktury. n-ta grupa liniowa $GL_n(\mathbb{R}) \cong Aut(\mathbb{R}^n)$.

- 1. Załóżmy, że $F:(A,\circ)\to (B,*)$ jest homomorfizmem struktur. Udowodnić, że F[A] jest podstrukturą struktury B.
- 2. –. Załóżmy, że $\emptyset \neq X \subseteq A$, gdzie $A = (A, \circ)$ jest strukturą algebraiczną. Udowodnić, że $\langle X \rangle$ jest najmniejszą podstrukturą struktury A zawierającą X.
- 3. Udowodnic uwagę 1.6. Podac wzór na indukowane działanie *.
- 4. $F: \mathbb{Z}_4 \to \mathbb{Z}_4$ określone jest przez: F(0) = 1, F(1) = 3, F(2) = 0, F(3) = 2. Podać tabelkę działania * indukowanego w zbiorze \mathbb{Z}_4 przez F i $+_4$.
- 5. Załóżmy, że \circ jest działaniem łącznym w skończonym zbiorze A. Udowndnić, ż eistnieje $a \in A$ takie, że $a \circ a = a$.
- 6. * W zbiorze A określone jest działanie * takie, że dla dowolnych $a, b \in A$ mamy

$$(a * b) * b = a \text{ oraz } b * (b * a) = a.$$

Udowodnić, że:

- (a) (b*a)*b = a, b*(a*b) = a.
- (b) * jest przemienne.
- 7. W zbiorze G określone jest działanie \circ . Swterdzić, czy jest to dzialanie grupowe.
 - (a) $G = \mathbb{R}^* = \mathbb{R} \setminus \{0\}$, $x \circ y = xy$, gdy x > 0, oraz $x \circ y = x/y$, gdy x < 0.
 - (b) $G = \mathbb{Z}$, $x \circ y = x + y$, gdy x jest parzyste, oraz $x \circ y = x y$, gdy x jest nieparzyste.
- 8. $^-$ Udowodnić, że w grupie G dla każdego elementu istnieje jedyny element doń odwrotny.
- 9. Udowodnić uwagę 1.10.

- 10. (a) Podać przykład grupy $G=(G,\cdot)$ i jej podstruktury H, która nie jest podgrupą grupy G.
 - (b) Udowodnić uwagę 1.12(2).
- 11. Niech $g \in G$. OKreślamy funkcje $l_g, r_g : G \to G$ (lewe i prawe przesunięcie o g): $l_g(x) = gx$, $r_g(x) = xg$. Udowodnić, że funkcje te są bijekcjami.
- 12. Udowodnić, że $(\mathbb{Z}_p^*, \cdot_p)$ jest grupą.
- 13. załóżmy, że w grupie G, $a^2=e$ dla wszystkich $a\in G$. Udowodnić, że G jest abelowa.
- 14. Wyznaczyć poniższe grupy automorfizmów.
 - (a) $Aut(\mathbb{N}, +)$ tu pokazać, że jest to grupa trywialna.
 - (b)* $Aut(\mathbb{N},\cdot)$ tu pokazac, ż ejest ona izomorficzna z grupą $Sym(\mathbb{N})$ (w szczególności jest mocy continuum).

Program wykładu:

- I. Grupy:
- 1. Podstawowe definicje i przykłady.
- 2. Działania grup. Twierdzenie Lagrange'a. Lemat Burnside'a z zastosowaniami.
- 3. Homomorfizmy grup, dzielniki normalne i grupy ilorazowe.
- 4. Grupy permutacji.
- 5. Twierdzenia Sylowa. Grupy małych rzędów.
- 6. Geometryczne przykłady grup.
- 7. Skończone grupy abelowe.
- 8. Grupa wolna i prezentacja grupy.
- II. Pierścienie:
- 1. Podstawowe definicje i przykłady.
- 2. Teoria podzielności w pierścieniach, w tym warunek UFD.
- 3. Homomorfizmy perścieni, ideały i pierścienie ilorazowe.
- 4. Pierścienie ideałów głównych i poerścienie euklidesowe.
- 5. Dziedziny i ich ciała ułamków.
- 6. Jednoznaczność rozkladu w pierścieniach wielomianów.
- 7. Pierścienie noetherowskie. Twierdzenie Hilberta o bazie.
- 8. Bazy Groebnera.

III. Ciała:

- 1. Podstawowe definicje. Ciała jako pierścienie ilorazowe.
- 2. Ciała skończone. Kody BCH.

Książki:

M.Artin, Algebra

S.Lang, Algebra

Vinberg, Kurs algebry

Kostrykin, Wstęp do algebry

Gilbert, Nicholson, Modern algebra with applications

Shafarevich, Basic notions of algebra

Garrett, Abstract Algebra

Białynicki-Birula, Zarys Algebry.

Zaliczenie ćwiczeń: system 3 kolokwiów po 60 minut, na początku zajęć (3x20 pkt) + 15pkt (aktywność). Zaliczenie: minimum 28 pkt, w ty, minumum 24 za kolokwia.

Mały punkt otrzymuje się za deklarację rozwiązania podpunktu zadania z list 1-12 (bez minusu) lub jako punkt bonusowy. Za błędne rozwiązanie można uzyskać punkty ujemne (do -6). Kurs wymiany: 10 małych punktów = 1 pkt za aktywność.

Terminy kolokwiów: 4.11, 9.12 i 27.01.

Egzamin: pisemny, 150 minut.

Wspólnie z prof. Piotrem Kowalskim, wykładowcą na algebrze 1, ustaliliśmy następujące warunki przenoszenia z algebry II na algebrę 1 studentów, którzy nie dają sobie rady na algebrze II:

- 1. Każdy ze studentów algebry II może przenieść się na algebrę 1 do 9.11.2020 (bez żadnych warunków), składając odpowiednie podanie do dyr. T.Elsnera. Jeśli przeniesienie nastąpi po pierwszym kolokwium na algebrze II, punkty zostaną odpowiednio przeliczone.
- 2. Każdy ze studentów algebry II, który nie skorzystał z możliwości opisanej w punkcie 1, a uzyskał z trzech kolokwiów na algebrze II minimum 18 punktów, może przenieść się na algebrę 1 w okresie 28.01 1.02.2020, składając podanie do dyr. T.Elsnera. W tym przypadku student taki traci zaliczenie ćwiczeń na algebrze II, natomiast na algebrze 1 jest dopuszczony tylko do pierwszego terminu egzaminu, który jest równocześnie testem na zaliczenie ćwiczeń. Jeśli student obleje ten egzamin, uzyskuje ocenę niedostateczną na zaliczenie ćwiczeń z algebry 1. Jeśli uzyska ocenę pozytywną z egzaminu, ocena ta jest również oceną na zaliczenie ćwiczeń.
- 3. W związku z epidemią COVID-19 przenoszenie w trybie 1 i 2 jest uwarunkowane dostępnością miejsc.

Po akceptacji przez dyr. T.Elsnera student jest zobowiązany powiadomić prof. Piotra Kowalskiego o dołączeniu do zajęć z Algebry 1.